

İşe Yeni Başlayan Mükellefler İçin Güncel Hak ve Ödev Rehberleri Yayımlandı

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Tarih: 07.04.2026

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB) Bilgilendirme Duyurusu

Kısa Cevap

Gelir İdaresi Başkanlığı, 7 Nisan 2026 tarihli duyurusuyla **üç ayrı “Hak ve Ödevler” broşürünü** 2026 mevzuatına göre güncelledi: işe yeni başlayan **ticari kazanç** mükellefleri, **kurumlar vergisi** mükellefleri ve **serbest meslek erbapları** için. Broşürler; düzenlenecek belgeler, beyanname yükümlülükleri, Yeni Nesil ÖKC kullanma zorunluluğu, Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formu, elektronik uygulamalar ile genç girişimci kazanç istisnası ve %5 vergi indirimi konularını kapsıyor.

1. Mükellef Hak ve Ödevlerinde Güncel Yaklaşım

Gelir İdaresi Başkanlığı (GİB), vergi mükellefiyetine yeni adım atan girişimcilerin vergiye uyum süreçlerini kolaylaştırmak amacıyla kapsamlı bir bilgilendirme çalışması başlatmıştır. Bu çerçevede; ticari kazanç sahipleri, kurumlar vergisi mükellefleri ve serbest meslek erbapları için hazırlanan **“Hak ve Ödevler”** broşürleri 2026 yılı güncel mevzuatına göre yenilenmiştir.

2. Broşürlerde Yer Alan Kritik Başlıklar

Yeni yayımlanan rehberler, bir işletmenin kuruluşundan itibaren karşılaşacağı temel mali yükümlülükleri ve sahip olduğu avantajları şu başlıklar altında özetlemektedir:

- Belge Düzeni ve Ödeme Sistemleri:** Hangi belgelerin (fatura, e-arşiv, serbest meslek makbuzu vb.) düzenlenmesi gerektiği ve **Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz (YN ÖKC)** kullanma zorunlulukları.
- Beyanname Yükümlülükleri:** KDV, Muhtasar, Geçici Vergi ve Yıllık Beyanname dönemleri ile dikkat edilmesi gereken süreler.

- **Teşvik ve İstisnalar:**
 - **Genç Girişimci Kazanç İstisnası:** Belirli yaş şartını taşıyanlara sağlanan kazanç istisnası.
 - **%5 Vergi İndirimi:** Vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan indirim şartları.
- **Bildirim Zorunlulukları:** **Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formu** gibi son dönemde önem kazanan şeffaflık yükümlülükleri.
- **Elektronik Uygulamalar:** İnteraktif Vergi Dairesi, e-Defter, e-Fatura ve Dijital Vergi Dairesi'nin sağladığı kolaylıklar.

3. Girişimciler İçin Önemi

Mükellefiyetin ilk yıllarında yapılan usul hataları, ilerleyen süreçte ciddi idari para cezaları ve faiz yüküyle karşılaşılmasına neden olabilmektedir. GİB tarafından sunulan bu güncel broşürler, mükelleflerin sadece ödevlerini değil, aynı zamanda idare karşısındaki haklarını (itiraz, uzlaşma, mahsup vb.) bilmeleri açısından da rehber niteliğindedir.

Sık Sorulan Sorular

Kaç broşür yayımlandı, hangisi bana göre?

Üç broşür var: ticari kazanç mükellefleri (şahıs işletmeleri), kurumlar vergisi mükellefleri (sermaye şirketleri) ve serbest meslek erbapları için. Mükellefiyet türünüze uyan broşürü seçmek gerekir.

Genç girişimci kazanç istisnası muafiyet mi, istisna mı?

İstisnadır. Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi, maddede sayılan şartları taşıyan mükelleflerin kazançlarının belirli bir tutarını üç vergilendirme dönemi boyunca gelir vergisinden müstesna tutar. Mükellefiyet ve beyanname verme yükümlülüğü devam eder; istisna yalnızca kazancın ilgili kısmına uygulanır.

Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formu kimleri ilgilendiriyor?

529 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamındaki kurumlar vergisi mükellefleri ile tebliğde sayılan diğer yükümlüler, tüzel kişiliğin gerçek faydalanıcı bilgisini elektronik ortamda bildirmek zorundadır. Bildirim yükümlülüğünün ihlali Vergi Usul Kanunu'nun cezai hükümlerine tabidir.

Yeni Nesil ÖKC zorunluluğu her mükellef için mi geçerli?

Hayır. Zorunluluk, Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle belirlenen faaliyet türleri ve satış şekilleriyle sınırlıdır. Broşürler, hangi hâllerde cihaz kullanılması gerektiğini ve hangi hâllerde fatura/perakende satış belgesi düzenlemenin yeterli olduğunu açıklıyor.

Broşürler mükellefin haklarına da yer veriyor mu?

Evet. Ödevlerin yanında idare karşısındaki haklar — düzeltme talebi, şikâyet yoluyla başvuru, uzlaşma, dava açma ve mahsup/iade talepleri — ayrıca ele alınıyor.

Resmî Kaynaklar

- Gelir İdaresi Başkanlığı — “İşe Yeni Başlayan Mükelleflerin Hak ve Ödevleri Broşürleri Yayımlandı” duyurusu (07.04.2026); üç broşürün PDF bağlantıları bu sayfada yer alıyor
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (mükerrer 20’nci madde — genç girişimcilerde kazanç istisnası; mükerrer 121’inci madde — vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi)
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (belge düzeni, bildirim yükümlülükleri ve ceza hükümleri)
- 529 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formu)

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON’DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/ise-yeni-baslayan-mukellefler-icin-guncel-hak-ve-odev-rehberleri-yayimlandi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 06:32 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul ·

